

Mayvi Johansen

Innspill på ph.d. prosjekt fra IBS

Viser til brev av 14. januar 2020 og sender vedlagt to søknader fra vårt institutt. De to prosjektene er_

Et kunnskapsbasert barnevern. Fra forskningsgruppen Barnevern – profesjonalisert omsorg

Sannhet og forsoning i en demokratisk velferdsstat. Fra forskningsgruppa Indigenous Voices.

Som det framgår av vedlagte vurderingsskjema, rangerer instituttleder prosjektet «Et kunnskapsbasert barnevern» som nr. 1 fra vårt institutt.

Vennlig hilsen

Ingvar Hauge
kontorsjef

—

ingvar.hauge@uit.no
78 45 04 74

Sonni Olsen

Instituttets/senterets vurdering

Prosjekttittel:	Et kunnskapsbasert barnevern
Strategisk forankring	Godt forankret i instituttet planer om å etablere et Universitets barnevern med praksisnær forskning
Gjennomstrømming (navn på fullførte dr.gradskandidater)	Vi er et ungt miljø i universitetssammenheng. Samlet fra 2016 og har ikke så mange kandidater fullført enda, men vi er godt i rute med fire prosjekt i barnevern. Det er følgende: Kristina Lofsnes, Anne Riise, Marie Nordvik og Anne-Berit Lorentsen. I tillegg deltar flere fagtilsatte som er i hhv. ph.d. eller førstelektorløp.
Forankring i fagmiljø	Godt forankret i instituttets strategi og handlingsplan
Rekrutterings- grunnlag	Vurdert som god
Kvalitet på søknaden (herunder evaluering av prosjekt/fagmiljø)	Vi vurderer søknaden som god og det er et fagmiljø knyttet til prosjektskissen
Forslag til veileder(e)	Bente L Kassah er professor som har fire andre phd. stipendiater knyttet til sin gruppe
Instituttets rangering av søknaden	Nr 1

Et kunnskapsbasert barnevern

Raske og omfattende samfunnsendringer bidrar til at det er behov for å styrke kompetansen innenfor barneverntjenesten hvis barnevernet skal kunne ivareta sitt samfunnsoppdrag. Barnevernsutredningene (NOU, 2009:8, 2012:5; Ntnu 2017:30) påpeker behov for å styrke kompetansen innenfor flere felt, som for eksempel innenfor metode- og tiltaksutvikling, brukermedvirkning, ledelse og jus for å møte utfordringer i dagens og framtidens barnevern. I tillegg er kommunal barneverntjeneste ulikt organisert, noe som har betydning for både kompetansetilfang og tjenesteutøvelse. 8 kommuner har gjort barnevernstjenesten til en del av NAV (SSB, 2018), mens 68 prosent av kommunene deltar i interkommunalt samarbeid, det vil si, 295 av 433 kommuner (SSB, 2018). Samtidig opplever ansatte et økende antall saker, hardt arbeids- og tidspress samt høy turnover (Lane et al., 2016; Vogus et al., 2016; Johansen, 2014), noe som gjør det utfordrende å bygge opp og vedlikeholde et tilstrekkelig kompetansenivå i barneverntjenesten. For å imøtekomme utfordringene gjennomfører offentlige myndigheter blant annet endringer som innebærer en omfattende overføring av oppgaver og ansvar fra staten til kommunene. Dette betyr at kommunene får et større ansvar både faglig og økonomisk for barnevernet (Prop. 73 L (2016 –2017)).

Denne søknaden er utviklet på bakgrunn av kompetansebehovet som er synliggjort i blant annet barnevernsreformen, i kompetansestrategien for barnevernet som ble presentert høsten 2017, og etter samtaler med ansatte i Barne- og ungdomsdirektoratet (BUF-dir.). I kompetansestrategien vektlegges behovet for å utvikle et bedre tilbud innenfor etter- og videreutdanning, samt det å etablere lederstøtte utenfor barneverntjenesten. Samtidig fokuseres behovet for et kunnskapsbasert barnevern (Deloitte 2019), et begrep som ofte benyttes synonymt med kompetansebasert barnevern. Barnevernsmyndighetene sier; «*Et kunnskapsbasert barnevern skal basere fagutøvelsen på best mulig tilgjengelig vitenskapelig kunnskap sammen med utøvernes erfaringer, kritiske og etiske vurderinger, brukers preferanser og med kontekstuelle hensyn*» (BLD og Bufdir 2009).

Kompetansebehovet tilsier at det er behov for å utdanne kandidater innen barnevern som har solid førstekompetanse innenfor barnevernfeltet, noe en PhD stilling vil kunne bidra til. En PhD stilling vil også ha stor betydning for det faglige miljøet sett i forhold til masterutdanningen i barnevern, bachelorutdanningen og vårt forskningsmiljø. Det eksterne

rekrutteringsgrunnlaget til stillingen er solid da det tilbys masterutdanninger i barnevern også ved andre universiteter i landet, samtidig som eget instituttet har flere potensielle kandidater.

Prosjektets fokus

I Utdanning for velferd (Meld.St. 13. 2011-2012) påpekes det at barnevernet er omorganisert for å styrke det faglige og få til et mer likeverdig tilbud i landet som helhet. Det gjøres videre rede for barnevernets kompetansebehov og behov for økt tverrfaglig samarbeid fremheves. NIFU (2017:28) har på oppdrag fra BUFdir, gjennomført en kompetansekartlegging i form av en survey til barnevernsledere og en separat survey til ansatte i kommunale barneverntjenester. Det fremkommer at barnevernslederne fremhever opplæring og veiledning i jobben som viktigst for kompetanseheving. Kompetansestrategien i det kommunale barnevernet (2018– 2024) legger vekt på tiltak som skal bidra til bedre kvalitet i kommunenes undersøkelses- og tiltaksarbeid, samt bedre tilgang på kompetansemiljøer. Kommunalt barnevern fordrer tverrfaglighet (Støkken, 2014), det vil si at ulike fagdisipliner integreres i en felles forståelse basert på hverandres kunnskaps- og beslutningsgrunnlag gjennom et kontinuerlig samarbeid (Lauvås & Lauvås, 2012). Samarbeidet skal preges av at den enkelte profesjons fagspesifikke kunnskap skal deles og anerkjennes i fellesskapet. Tverrfaglig samarbeid kan kjennetegnes ved at det eksisterer en form for «rolleoppløsning» innad i samarbeidet, det vil si at roller og ansvar fordeles innad uten å ta hensyn til profesjonell tilhørighet (Ibid).

Kunnskap utvikles på makronivå, om for eksempel samfunnsutviklingen, ulikhet og makt, samt på mesonivå der kunnskap om sosiale nettverk, organisasjoner og lokalsamfunn er sentralt. Kunnskapsutvikling på mikronivå omfatter kunnskap om sosiale relasjoner, relasjonsetablering, sosiale avvik og om atferd i grupper Schiefloe (2008). Det skjer informasjons- og kunnskapsflyt mellom nivåene og det er behov for å se kunnskapsutvikling på makro- meso- og mikronivå i sammenheng. Dette for å skape rom for en dynamisk kompetanse i det kommunale barnevernet, noe som kan betraktes som nødvendig for å få til et kunnskapsbasert barnevern slik det forstås av barnevernsmyndighetene (Deloitte, 2019). Et kunnskapsbasert barnevern kan være utfordrende i en barneverntjeneste der tjenesteutøvelsen i stor grad fokuserer evidensbasert kunnskap (Bjørnebekk, 2010), det vil si, der fokus rettes mot metoder som har en vitenskapelig bevis effekt. Det er mulig at et kunnskapsbasert barnevern krever at kunnskapsbaserte metoder, det vil si metoder som har en forventet effekt ut fra relevant teori, forskning og empiri (BLD og Bufdir 2009-2012) får større plass i

utøvelsen av tjenester. Dette særlig i forhold til utøvelsen av skjønn. Det å handle skjønnsmessig innebærer ifølge Martinsen (2005) å ha rom for å overveie de alternativer som finnes i situasjonen til det beste for den enkelte, noe som tilsier at sensitiviteten må være tilstede slik at begge (både utøver og mottager) deltar i situasjonen. Skjønn som utøves med rammer i en evidensbasert kunnskapsforståelse skiller fakta fra vurderinger, noe som utelater tjenesteutøverens profesjonsskjønn (Bjørnebekk, 2010). Profesjonsskjønnet blir et implisitt aspekt hos profesjonsutøverne, og som derfor ikke fremkommer i dialog, samarbeidsprosesser og faglig dokumentasjon. Kunnskapsbasert barnevern bygger på den ansattes kunnskap, forskning og brukerens erfaringskunnskap og skal barnevernet utføre kunnskapsbaserte tjenester kreves det en kontinuerlig kunnskapsutvikling på både individ- og organisasjonsnivå. Skal barneverntjenesten bli en lærende organisasjon (Senge, 1990) er det nødvendig å undersøke utfordringer knyttet til kontinuerlig individuell- og organisatorisk læring.

I dette prosjektet vil forskningsfelt være avgrenset til Nord-Norge. Dette fordi et kunnskapsbasert barnevern i nord møter flere særegne utfordringer knyttet til spredt bosetning, lange avstander, ivaretagelse av urbefolkningens barn og unge med hjelpebehov, samt flere mindre og kompetansesårbare barnverntjenester. Kompetansedeling i det daglige er utfordrende.

Målet med prosjektet er å utvikle, og prøve ut, en modell for dynamisk kunnskapsutvikling i kommunalt barnevern.

Overordnede forskningsspørsmål:

1. Hva forstår ansatte med kunnskapsbasert tjenesteutøvelse?
2. Hvordan erfarer ansatte sitt handlingsrom for kunnskapsbasert tjenesteutøvelse?

Spørsmål 1 gir en nødvendig innsikt i hvordan ansatte forstår meningsinnholdet i begrepet kunnskapsbasert tjenesteutøvelse. Dette er viktig fordi barnevernsmyndighetenes redegjørelse er vid og gir rom for ulike tolkninger. En vid begrepsforståelse kan være nødvendig, spesielt i et minoritetsperspektiv der lokale kunnskapssystemer er sentrale for beslutninger og forebygging på det universelle, selekterte og det indikerte nivå. Hvordan begrepet fortolkes er derfor avgjørende for kunnskapsbasert tjenesteutøvelse. Spørsmål 2 gir innsikt i utfordringer knyttet til operasjonalisering av begrepet kunnskapsbasert barnevern der tverrfaglig samarbeid

er en del av konteksten, og gir grunnlag for det innovative element; å beskrive en dynamisk modell for kommunalt kunnskapsbasert barnevern.

Metodisk tilnærming

Prosjektet skal bidra til praksisnær forskning og innovasjon i barnevernet. Slik forskningsspørsmålene er formulert innbyr det til en fenomenologisk- hermeneutisk tilnærming der det benyttes kvalitative metoder. Det vil også være behov for aksjonsforskning når modellen for dynamisk kunnskapsutvikling skal utprøves.

Prosjektets grunnlagsdokumenter

Strategiplanene for universitetet, fakultetet og instituttet er grunnlagsdokumenter som setter rammer for PhD prosjektets forskningsfokus. Prosjektet er spesielt forankret i strategiområdet Helse, velferd og livskvalitet i UiT Norges arktiske universitet 2020 sin strategi, Drivkraft i nord. Det omsøkte PhD prosjektet imøtekommer HSL-fakultetets Strategi 2018-2022 knyttet til det å utvikle fagenes potensiale for innovasjon i form av nye begrep, teoretiske perspektiver og metodiske tilnærminger. Prosjektet vil bidra til å styrke kvaliteten i profesjonsutdanningene og videreutvikling av det arktiske perspektivet i barnevern ved å ivareta minoritetsperspektivet og praksisnær forskning. PhD prosjektet som det søkes om bidrar slik til tett kobling mellom praksisfelt, forskning og kunnskapsutvikling. PhD prosjektet er viktig for kunnskapsproduksjon ved instituttet og bidrar til å videreutvikle barnevernstudiet og imøtekommer sentrale målsettinger i instituttets strategi 2018-2022. Bufdir. uttalte krav om kompetanseutvikling i barnevernet viser nødvendigheten av å utvikle solid kompetanse i barnevernet.

Prosjektets tilhørighet i UITs strategi og HSLs strategi; mennesket i Arktisk.

Vi vet at vi har særlige problemstillinger i barneverntjenesten i nord som vi må anse som et særlig ansvar å adressere. Dette gjelder for eksempel samiske barns rett til å benytte sitt språk i møtet med kommunalt barnevern. Samtidig har både barn, unge og foreldre krav på å bli

forstått ut fra egen kultur slik at samarbeidet med kommunalt barnevern gjenspeiler den kulturelle kontekst.

Satsning på kompetanseoppbygging i egen landsdel er derfor i tråd med vår strategi om å ta det arktiske menneske på alvor. Vi vet at kunnskap avler kunnskap og at en økt kompetanse ved vårt institutt vil gi viktige ringvirkninger inn i undervisning, kunnskapsformidling og samfunnsdebatten også sett fra nord.

Prosjektets tilhørighet i IBS

forskningsatsning

IBS har nå overtatt masterstudiet i barnevern ved UiT. Dette er i tråd med instituttets målsetning om å kunne tilby gjennomgående studieløp innenfor barnevern og sosialt arbeid. Studiet lå tidligere ved Helsefakultetet og RKBU. Det siste året har masteren vært i en revisjonsprosess der en arbeidsgruppe ved instituttet har utarbeidet ny studieplan som søker å ivareta kunnskapsområder som det er behov for å styrke i barneverntjenesten slik det identifiseres i dokumentene referert ovenfor. Første opptak er høsten 2020.

Parallelt med dette arbeides det på instituttet med å utvikle og iverksette et universitetsbarnevern etter modell for Universitets-Nav satsingen ved Norges Arktiske universitet, Universitetet i Tromsø. Instituttet anser kompetanseutvikling i tett samarbeid med praksisfeltet som en kritisk suksessfaktor. Basert på våre erfaringer med U-NAV har vi grunnlag for å mene at etablering av et U-barnevern vil gi innpass på nødvendige arenaer for kunnskapsdeling, kunnskapsformidling og kunnskapsutvikling.

En naturlig forlengelse av vår satsning er å rekruttere ansatte med førstekompetanse ved vårt institutt. Vårt PhD-prosjektet er et viktig ledd i dette arbeidet. Stipendiatstillingen som det søkes om knyttes til forskningsgruppen Profesjon og barnevernets handlingsrom ved IBS.ⁱ Forskningsgruppen fokuserer barnevernets utfordringer i velferdssamfunnet og hvordan profesjonsutøvere møter utfordringene for å ivareta sitt samfunnsoppdrag. Forholdet mellom struktur og handling løftes fram i praksisnær- og flerfaglig forskning. Prosjektet som det søkes om er viktig for videre utvikling av forskningsmiljøet innenfor barnevern, og prosjektet bidrar inn i gruppens forskningsportefølje, spesielt med tanke på utviklingen av universitetsbarnevern som er en del av satsingen ved IBS

Pr i dag ledes forskningsgruppen av Bente Lind Kassah, professor i sosiologi. Hun kan ivareta veilederansvar innenfor temaet kompetanse i barnevernet. Biveileder bli bestemt ut fra kandidatens behov. Det deltar også pr. i dag fire PhD studenter i gruppen. To av disse skal etter planen disputere i 2020 og en tidlig 2021. Det deltar også en førsteamanuensis, en førstelektor og fire universitetslektorer i gruppa hvorav en er i et førstelektorløp. Gruppa som sådan kan vise til god publiseringsrate i tillegg til stort fokus på merittering og vi anser miljø derfor særdeles godt egnet for en phd-student.

Litteratur

Barne- og Ungdomsdepartementet (2009): Det du gjør, gjør det helt. Bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge. NOU 2009: 22. Oslo.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/6ebc07ce4230459cb78599b599d76f40/no/pdfs/nou200920090008000dddpdfs.pdf>

Barne- og Ungdomsdepartementet (2012): Ekspertutvalgets utredning om det biologiske prinsipp i barnevernet. NOU 2012: 5. Oslo.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/e212cdbe211d4e699983049c3070870e/no/pdfs/nou201220120005000dddpdfs.pdf>

Bjørnebekk, W. (2010). utfordringer for utviklingen av et kunnskapsbasert barnevern. Hva barnevernjournaler forteller om skjønn, kunnskapssyn og faglig autoritet. Fontene forskning, 1, 91-103.

Hvem har dette? (2016): Endringer i barnevernloven Prop. 73 L (2016-2017). Oslo.

https://www.bufdir.no/Barnevern/Kompetansesatsing_kommunalt_barnevern/Kompetanseutvikling_for_ansatte_og_studenter_tiltak/

Barne- og ungdomsdepartementet (2011): Utdanning for velferd - Samspill i praksis Meld. St. 13 (2011-2012). Oslo.

BLD og Bufdir. (2009).: Et kunnskapsbasert barnevern. Strategi for FoU-arbeidet i Barne- og likestillingsdepartementet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet 2009-2012.

Deloitte. (2019). Forsøk med ny ansvarsfordeling mellom stat og kommune på barnevernområdet. (Delrapport 4). Oslo: Regjeringen.

https://www.regjeringen.no/contentassets/b87f5a6b0e05436587c9110d2ae75884/folgeevaluering-av-forsok-med-ny-ansvarsfordeling-pa-barnevernomradet_endelig-rapport-01102019.pdf

Lauvås, K. & Lauvås, P. (2012). Tverrfaglig samarbeid – perspektiv og strategi. Oslo: Universitetsforlaget. 2. utgave.

Støkken, A. M. (2014). Innovasjon i velferdstjenester. Innovasjon og utvikling i sosialt arbeid. Bergen: Fagbokforlaget.

Trude Røsdal, K. Nesje, P.O. Aamodt, E. Larsen og S. M. Tellmann (2017): Kompetanse i den kommunale barnevernstjenesten.

Kompetansekartlegging og gjennomgang av relevante utdanninger. Rapport 2017:28.

<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2487943/NIFUrapport2017-28%20.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kompetansestrategi 2018 – 2024

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/lansering-av-kompetansestrategi-i-barnevernet/id2577168/>

Schiefloe, P: M. (2008): Mennesker og samfunn. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS. Oslo.

Slettebø, T., Briseid, K., Brodtkorb, E., Skjeggstad E., Sverdrup, S., Sørensen, T. (2019). Godt nok barnevern? Forståelser av forsvarlighet og internkontroll i den kommunale barneverntjenesten VID Rapport 2019 / 3

Ntnu (2026). Kartlegging av kompetansebehov i det kommunale barnevernet.

https://www.ntnu.no/documents/1268850643/1269328686/Kartlegging_av_kompetansebehov_i_det_kommunale_barnevernet_Deloppdrag_D_i_tillegg_to_til_tildelingsbrev_2016.pdf/e041cd57-b3f2-42a7-b9c5-f54a8901c70d

ⁱ https://uit.no/forskning/forskningsgrupper/gruppe?p_document_id=461454

Instituttets/senterets vurdering

Prosjekttittel:	Sannhet og forsoning i en demokratisk velferdsstat
Strategisk forankring	Vurdert som godt forankret i instituttets strategiplan. Uroflksrettet forskning er et av instituttets prioriterte forskningsområder
Gjennomstrømming (navn på fullførte dr.gradskandidater)	Som et ungt institutt i universitetssammenheng fra 2016 , har vi ikke så mange utdannede kandidater å vise til. Forskningsgruppen har ingen ferdige kandidater å vise til, men Agnete Bersvendsen er fra mai 2019 knyttet til gruppen og får sin veiledning herfra
Forankring i fagmiljø	Godt forankret i fagmiljøet og knyttet til et NFR-prosjekt som instituttet fikk før jul 2019.
Rekrutteringsgrunnlag	Vurdert som god
Kvalitet på søknaden (herunder evaluering av prosjekt/fagmiljø)	<p>Søknaden har en sterk forankring i fagmiljøet ved instituttet og fra arbeid i den tidligere forskningsgruppen Mangfold og marginalisering og nå fra årsskiftet Indigenous Voices. Dette miljøet har stått bak en rekke forskningspubliseringen og stod i 2017 som vertskap for en stor internasjonal forskerkonferanse.</p> <p>Skissen har kanskje ikke en like tydelig vinkling for et studieprogram som skissen fra barnevern har</p>
Forslag til veileder(e)	Førsteamanuensis Eva Josefsen har lang og bred forskningserfaring
Instituttets rangering av søknaden	Nr 2

PROSJEKTBESKRIVELSE FOR STIPENDIATSTILLING MED OPPSTART I 2021

Sannhet og forsoning i en demokratisk velferdsstat

Det søkes om finansiering av en PhD-stilling i forbindelse med prosjektet «Truth and Reconciliation in a Democratic Welfare State: The Indigenous Sami and the Kven/Norwegian Finns Minority in Norway (TRUCOM)» (2020-2023), organisatorisk plassert ved Institutt for barnevern og sosialt arbeid, UiT Norges arktiske universitet. Denne søknaden om finansiering av en PhD-stilling er forankret i prosjektbeskrivelsen for TRUCOM som ligger til grunn for Forskningsrådets finansiering av prosjektet, hvor prosjektet forplikter seg til å søke om universitetsfinansiert PhD-prosjekt.

TRUCOM er et følgeforskningsprosjekt med mål om å studere hvorfor Norge, en veletablert demokratisk velferdsstat, ser det som nødvendig å etablere en sannhets- og forsoningskommisjon. PhD-stillingen vil bidra til å svare på TRUCOMs hovedspørsmål:

Hvordan, og på hvilken måte, vil den norske Sannhets- og forsoningskommisjonen danne grunnlaget for sannhet og forsoning mellom samer og kvener/norskfinner på den ene siden og mellom disse gruppene og majoritetsbefolkningen på den andre?

Forskningsfokus

TRUCOMs forskningsfokus er på hvordan et veletablert demokrati aktivt gjennom etableringen av en sannhets- og forsoningskommisjon kan ta grep for å håndtere konsekvenser av tidligere fornorskingspolitikk og fortsatt pågående fornorskingsprosesser.

Den norske staten førte en fornorskingspolitikk overfor samer og kvener/norskfinner fram til omtrent 1950-tallet da den ble formelt avviklet. Denne politikken grep inn i alle deler av samfunnet, både språklig, kulturelt og med hensyn til bruk av og rettigheter til land og naturressurser. Assimilering ble begrunnet i et perspektiv på kulturelle grupper som over- og underordnet, men også i lys av inkludering i det som etter hvert ble velferdsstaten. Konsekvensen er at mange samer og kvener/norskfinner har fått svekket eller mistet samisk språk og kultur. Samtidig har staten forholdt seg ulikt overfor disse to gruppene med hensyn til å gjøre opp for fortidig politikk. Samisk språklige, kulturelle og landrettigheter har vært utredet, institusjonalisert og politisert over flere tiår, mens kvenske språklige og kulturelle rettigheter først ble satt på den politiske dagsorden da Norge ratifiserte Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter i 1999 og gjennom dette anerkjente den kvenske folkegruppe som en nasjonal minoritet.

Prosjektet TRUCOM er delt i tre arbeidspakker. Arbeidspakke 1 skal studere det historiske grunnlaget, det politiske innholdet og de politiske prosessen forut for opprettelsen av den norske Sannhets- og forsoningskommisjonen, herunder analysere maktaspekter i forbindelse med opprettelsen av kommisjonen. Arbeidspakke 2 skal følge kommisjonens arbeid, herunder gjøre fortløpende analyser av kommisjonens legitimitet, dokumentasjonsprosessen, kommisjonens prioriteringer og aktiviteter. Analysene vil også inkludere studier av hvordan initiativ, uttalelser, og foreløpige konklusjoner former og blir

formet av eventuell mobilisering blant samer og kvener/norskskinner. Arbeidspakke 3 vil ta for seg funn og anbefalinger som vil framkomme i sluttrapporten, og analysere sammenhengen mellom mandat og anbefalinger. Dette vil legge grunnlaget for en nyansert forståelse av hvilken forsoning som kommer ut av kommisjonens arbeid og hvordan forsoning forstås i en norsk kontekst.

På oppstartstidspunktet for PhD-stillingen vil arbeidspakke 1 være avsluttet. Stipendiaten vil derfor bidra under arbeidspakke 2 og 3, stipendiatprosjektet skal undersøke følgende forskningsspørsmål:

1. Hvordan mobiliserer ulike interessegrupper og interessenter omkring saker som kommisjonen ser på, og hvordan påvirker dette kommisjonens arbeid?
2. Hva er kommisjonens funn i den endelige rapporten? Hvordan distribueres og formidles rapporten?

Ved PhD- prosjektets oppstart har kommisjonen kommet godt igangsatt med sitt arbeid, og er blitt kjent hos målgruppene. Samtidig har TRUCOM-prosjektet allerede samlet inn empiri som vil være tilgjengelig.

Stipendiatstillingen avsluttes 31. desember 2024, det vil si ett år etter at TRUCOM er avsluttet. Dette gjør at stipendiaten kan se på de mer langsiktige effektene av kommisjonens arbeid og rapport, og slik supplere de funnene som vil komme ut av TRUCOM-prosjektet.

Metodisk og teoretisk design

PhD-stillingen er ikke knyttet til et bestemt metodisk eller teoretisk design. I utlysningsteksten vil søkere bli oppfordret til å utarbeide en projektskisse med et metodisk design og en teoretisk referanseramme som egner seg til å besvare forskningsspørsmålene. Prosjektet TRUCOM er planlagt med en bred metodisk tilnærming som omfatter både dokumentstudier, medieanalyser, intervju, deltakende observasjon og surveys, og som gjør prosjektet godt i stand til å følge opp ulike metodevalg for en PhD-stipendiat.

Prosjektets forankring i universitetets, fakultetets og instituttets strategiplaner

Denne søknaden om stipendiatstilling er forankret i UiTs strategiplan *Drivkraft i nord*, og faller inn under flere av satsningsområdet Samfunnsutvikling og demokratisering. Hvor prosjektet vil bidra til å utvikle kunnskap om «grunnlaget for samarbeid og konflikter i nordområdene» og «likestilling og mangfold i lys av samfunnsutvikling». Prosjektet har også relevans for satsningsområdet Helse, velferd og livskvalitet hvor det heter at UiT skal utvikle kunnskap om samiske språk, kultur og livskvalitet. Det vises også til at UiTs invitasjon til å lokalisere Sannhets- og forsoningskommisjonens administrasjon ved UiT Tromsø, inngår som en del av iverksettelsen av strategiplanens fokus på samiske samfunnsforhold.

HSL-fakultetet har som mål å styrke sin forskningskvalitet og –aktivitet. PhD-prosjektet vil bidra under strategien «være ledende på samisk forskning og urfolksforskning». Prosjektet

TRUCOM er et nybrottsarbeid ved at studiet ser på sannhets- og forsoningsarbeid i et etablert demokrati og følger et pågående kommisjonsarbeid hvor samisk forskning og urfolksforskning, i tillegg til forskning på kvenske forhold, vil utvikles. PhD-stipendiaten vil derfor være med å bidra innenfor strategiområdet *Kreativitet og engasjement – innovasjon og formidling*, hvor PhD-prosjektet vil bidra til begrepsutvikling og teoriutvikling knyttet til TRC i etablerte demokratier, samt utvikle nye metodiske tilnærminger innenfor følgeforskning.

Institutt for barnevern og sosialt arbeids (IBS) har Mangfold og marginalisering som tematisk område i inneværende strategiperiode, et temaområde som PhD-prosjektet dekker. Prosjektet vil etablere ny kunnskap om hvordan et institusjonalisert arbeid, representert ved den norske Sannhets- og forsoningskommisjonen, kan avdekke pågående marginaliseringsprosesser og hvordan slike prosesser mellom majoritetsbefolkning og minoritetsbefolkninger kan håndteres. IBS har også et nasjonalt ansvar for å utdanne sosialarbeidere med kompetanse på samiske forhold.

Organisatorisk og faglig forankring i UiTs forskningsmiljø

PhD-stillingen vil være en del av det NFR-finansierte prosjektet TRUCOM ved Institutt for barnevern og sosialt arbeid. PhD-stillingen vil faglig bli knyttet til forskningsgruppa Indigenous Voices (IVO), slik også prosjektet TRUCOM gjør. IVO's hovedmål er å utvikle kunnskap med utgangspunkt i koloniale aspekter ved urfolks og samisk historie, og rette forskningsfokuset på hvordan koloniale prosesser fortsatt virker på både makro -, meso- og mikronivå. IVO skal utvikle metoder som fanger opp konsekvenser av statens tidligere koloniale politikk og overgrep overfor minoriteter og urfolk, og bidra til både samfunnsmessig og individuell gjenoppretting og forsoning. Forskningsgruppa IVO har en forankring i postkoloniale teorier, og vil trekke på og kombinere sosialfaglige og samfunnsfaglige perspektiver. Dette innebærer at IVO anser at koloniale prosesser fortsatt virker, og at dette kan gjenfinnes både i samfunnsmessige strukturer og i koloniserte tankesett.

Forskningsprosjektet TRUCOM anses derfor å være svært dekkende for IVO's forskningsområder og det vil være rimelig at en stipendiat slik som beskrevet her, står som medlem i IVO.

TRUCOMs forskere ved UiT er medlemmer i andre forskningsgrupper, herunder både *Indigenous Peoples, Governance, Rights, Institutions and Democracy, IP-GRID* som har et hovedfokus på urfolksforhold og governance, og *Narrating the Postcolonial North* som blant annet adresserer urfolks- og minoritetskulturer med et særlig fokus på samisk og kvensk kultur. En tilknytning til disse to gruppene bør vurderes og vil kunne gi stipendiaten en bred faglig plattform.

Prosjektgruppa i TRUCOM har seks forskere med lang forskererfaring, herunder fire professorer. Gruppa har derfor samlet en omfattende veilederkompetanse. Prosjektleder for

TRUCOM, Eva Josefsen, har formell veilederkompetanse gjennom kurs i veiledning v/RESULT, samt veiledererfaring som biveileder for to PhD-studenter (pågående).

Rekrutteringsgrunnlag

PhD-stillingen vil være attraktiv for kandidater som er opptatt av statens relasjoner til kulturelle grupper, assimileringspolitikk og forsoningsarbeid mellom stat, majoritet og minoritet/urfolk. Faglig vil det rekrutteres studenter med samfunnsvitenskapelig bakgrunn. PhD-studenten bør fortrinnsvis være same eller kven/norskfinne.